

Taxon *Arabis caucasica*

Název taxonu	<i>Arabis caucasica</i>
Vědecký název taxonu	<i>Arabis caucasica</i>
Jména autorů, kteří taxon p...	Willd.
Český název	húseník kavkazský
Synonyma (zahradnický pou..	<i>Arabis albida</i> Steven, <i>Arabis flaviflora</i> Bunge
Autor	Jiří Uher (ji_uher@unknown.cz)
Kategorie	Druh
Nadřazená kategorie	Arabis

Biogeografické regiony

Biogeografické regiony	Holartická květenná říše a Iránsko-turanská oblast
Biogeografické regiony - po..	ze severořeckého Pindu přes anatolská pohoří na Kavkaz a Elborz

Zařazení

Fytocenologický původ	na skálách, kamenitých svazích a zpevněných sutích, z montanního do alpského stupně, až k 3500 m nadm. výšky
Pěstitelská skupina	Trvalka stálezelená
Životní forma	Hemikryptofyt
Životní forma - poznámka	oreofyt / petrofyt, fellofyt, kremnofyt, koryfofyt
Zařazení podle původu, nár...	Di - divoce rostoucí trvalka

Popisné a identifikační znaky

Habitus	nízká, polštářovitě rostoucí trvalka s přezimujícími listy, v době květu cca 15- 30 cm vysoká
Kořen	adventivní kořeny z tenkých větvených oddenků a z nich vyrůstajících poléhavých lodyh
Výhony	poléhavé, při kontaktu s půdou zakořeňující, tenké, ukončené sterilními růžicemi listů; květonosné lodyhy vzprámené, 20-30 cm
Pupeny	přezimují neredukované listové růžice
Listy	šedozelené - jemně chloupkaté, nepravidelně hrubě zubaté, na sterilních lodyhách sestavené v růžici; u báze sbíhavé; lodyžní listy střídavé, zmenšené, přisedlé až objímavé
Květenství	řdký hrozen
Květy	oboupohlavné, různobalné, čtyřčetné, asi centimetr široké, rozevřené s vydutými vnějšími sepaly; koruny bílé, s šesti vnořenými tyčinkami
Opylovací poměry	Samosprašná

Plody	tenké šešule s jednořadými pouzdry
Semena	drobná, okrouhle eliptická, silně smáčknutá, kaštanově červená; cca 6200 semen v gramu osiva
Vytrvalost	pollakantní /polykarpní
Dlouhověkost	krátkověký až středněvěký
Doba rašení	Brzy na jaře rašící (II-III)

Doba kvetení

Začátek doby kvetení	Duben
Konec doby kvetení	Květen
Doba kvetení - poznámka	v teplém jaru může nakvétat již v březnu
Remontování - poznámka	slabě remontuje v VIII - IX

Nároky na stanoviště

Faktor světla - slunce	✓
Faktor světla - poznámka	7.7 ve stupnici Ellenbergových indikačních hodnot (EIH); přistínění toleruje, ale hůře kvete; pro rychlení v hmkách min. 10-12 klux, optimum v prvních týdnech kultivace cca 30 klux, v závěru 60-80 klux
Faktor tepla	mrazuvzdorný (cca Z4: -34°C; mrazuvzdornost bývá snížena u odrůd nevyžadujících vernalizaci !); teploty při vzcházení 18°-20°C, později 16°-18°C a po dalších šesti týdnech 10-14°C; následuje vernalizace při 2°-4°C a rychlení při 12°-16°C;
Faktor vody	mírně vlhké až sušší půdy
Faktor půdy	ppropustný, dobře drenážovaný organominerální substrát, pH 6.0-7.5; pro rychlení v hmkách do 20% jílovité složky a stejný podíl složky organické, pH 6.0-7.5, (EIH 8.4), s nízkým obsahem solí (EC po vzejití výsevů do 0.6 mS/cm, později až 1.4 mS/cm)
Faktor půdy - vápnomilný	✓
Faktor půdy - poznámka	půdy nejlépe nepříliš výživné (EIH 2.8), v těžkých a mokřích půdách kořenové hniloby

Užitné vlastnosti

Období hlavního estetického..	celoročně, především však v době plného kvetení
Použití - pro trvalky	KSsk - Kamenitá stanoviště - mělký půdní profil na souvislé hornině, KSsš - Kamenitá stanoviště - skalní štěrbin a A - Alpinum
Použití - pro trvalky - pozná..	nenáročná, snadno pěstovatelná trvalka - častá ve skalkách, suchých zídkách, v předzahrádkách, nepostradatelná v kobercových záhonech secesních zahrad
Použití	především výsadby s přítomností kamene - skalky, zídky, spáry v

	dlažbě kde lze vyloučit sešlap. Případné použití jako obruba na záhonech vyžadují dobré oddrenážování
Choroby a škůdci	při nadbytku vláhy kořenové hniloby (Pythium, Rhizoctonia), častá je též Botryotinia, z hmyzích škůdců nebezpeční blýskáčci, krytonosci (Brassicogethes, Ceutorhynchus) a mšice (Aphis, Myzus), ve vlhčích oblastech plži (Arion)
Doporučený spon pro výsad..	k zapojení porostu v roce po výsadbě 12-15 ks/m ²

Množení

Množení	Generativní, Vegetativní, Řízkování, Vrcholové řízky, Množení oddělky a „in vitro“ (mikropropagace)
Množení - poznámka	vrcholové řízky (v podstatě listové růžice) v písčitém substrátu při 15°C; výsevy do multiplat - vzchází do 10 dní při 18°-20°C
Konečné hrnky	10-11 cm hrnky (1 litr) / 1 rostlina nebo až dvoulitrové kontejnery se dvěma - třemi mladými rostlinami ze sadbovačů
Retardace	není nutná - kompaktní růst rychlených rostlin udržitelný za dostatku světla při teplotách 12°-16°C; v případě potřeby 0.2% daminozid
Květní tvorba	dormantní - pro rychlení nezbytná vernalizace (nejméně šest týdnů při 2°-4°C)
Doba kultivace	dopěstování přrychlených kvetoucích rostlin 32-36 týdnů (výsev od 32. kalendářního týdne, expedice od osmého týdne příštího roku), u odrůd nevyžadujících vernalizaci ('Snowfix') asi 22 týdnů z výsevu v 8. týdnu
Odrůdy	odřůdy 'Praecox', pestrolistá 'Variegata' a plnokvětá 'Corbeille d'Argent' ještě z předminulého století, z meziválečných odrůd dosud 'Snowdrift' a 'Schneehaube', z moderních 'Schneekissen', 'Schneeball', 'Märzschnee' a vernalizaci nevyžadující 'Snowfix'

Celky sbírek

Celky sbírek v areálu ZF

- [O 15: suchá zídka podél skleníku / ZF - O - Experimentální zahrada - záhony \(O15: 'Variegata', základní taxon\)](#)
- [Labyrint zahrad / Unspecified \(Labyrint zahrad: 'Plena'\)](#)

Ostatní

Výsev/výsadba na stanoviš...	Labyrint: Arabis caucasica 'Plena' - podzim 2015 O 15: jaro 2024 2 ks Arabis caucasica
VBN statistiky	nejprodávanějšími odrůdami jsou 'Snowcap' (2010 asi 160 tisíc

Poznámka hrnků) a a 'Schnehaube' (asi 66 tisíc hrnků přes VBN) v německém sledování (Silber 1990) hodnoceny "dobře" odrůdy 'Plena', a 'Schnehaube', odrůda 'Variegata' doporučena pro zahrádkáře nově bývá *Arabis caucasica* často spojována s euroafrickým druhem *Arabis alpina* L., s nímž se však nekříží; molekulární data dosud tuto otázku odrážejí jen kuse a spomně

Odkazy

- UHER, J. Huseníky (*Arabis* L.) a jejich odrůdové sortimenty. Zahradnictví. 2014. sv. 13, č. 4, s. 36--38. ISSN 1213-7596.
- UHER, J. Tařičky a huseníky. Zahradkář. 2006. sv. 38, č. 4, s. 2-3. ISSN 0139-7761.
- <https://www.softsort.cz/app/#/taxon/245>
- Akeyrod J.R.(2011): *Arabis* Linnaeus; European Garden Flora 2: 558-560. Univ.Press, Cambridge
- Jones B.M.G. (1964): *Arabis* L.; Flora Europaea 1: 290-294. Univ.Press, Cambridge
- Marx K.H. (1990): Gänsekresse.; Gartenpraxis 16 (3): 32-34

Grafické přílohy

